

2021. március 8. – Áhítat két nőről

„Amikor továbbhaladtak, betért egy faluba, ahol egy Márta nevű asszony a házába fogadta. Volt ennek egy Mária nevű testvére, aki leült az Úr lábához, és hallgatta beszédét. Mártát pedig teljesen lefoglalta a sok munka. Ezért odajött, és így szólt: Uram, nem törődsz azzal, hogy a testvérem magamra hagyott a munkában? Mondd hát neki, hogy segítsen! Az Úr azonban így felelt neki: Márta, Márta, sok mindenért aggódsz és nyugtalankodsz, pedig kevésre van szükség, valójában csak egyre. Mária a jó részt választotta, amelyet nem vehetnek el tőle.” Lk 10,38-42

Már elég régen eljutottam arra a felismerésre, hogy minden dolog a teremtett közegében a legszebb. Persze korábban gyűjtöttem én is gombostűre tűzött lepkéket és bogarakat, szedtük ilyentájt marokszámra az ibolyát. Aztán rájöttem, hogy a bogár elpusztul és az ibolya pedig elhervad akkor, ha kiszakítom a közegéből, mert ott jó neki, ahova teremtetett. Ezért mutat mély bölcsességet a „ne hagyj nyomot!” indián életfelfogás. A természetes közegünkben lehetőleg meghagyni mindent úgy, ahogy azt a teremő bölcsesség elrendezte.

Ezt a fajta szemléletet forgatta fel fenekestül civilizációnk. Azon már rég túl vagyunk, hogy éktelenkedő nyomot hagyunk a természetben. Már ott tartunk, hogy a nemiség, és a család rendjét is felborítja a mai kor. Ha valaki pedig emlékeztet arra rendre, amibe férfiként, nőként, apaként, anyaként bele kéne simulnunk, akkor a közbeszéd kiátkozza.

De hogyan is jelenik meg a nő az idézett igében? Mire tanít Jézus a lelki út vonatkozásában? Milyen előrelépési lehetőségeink vannak nőként és férfiként egyaránt?

A tanítványokat és Jézust egy Márta nevű asszony fogadta be a házába. Ez a mondat árulkodó. Egyrésztől elmondja, hogy nem volt férfi a házban, hiszen akkor ő lett volna a ház ura. Tehát Márta vagy özvegy volt, vagy még nem ment férjhez. A testvérével együtt éltek ott, de ő volt a vezető. Nomen est omen: a Márta név jelentése úrnő héberül. Azzal, hogy Jézust befogadta egyfajta lelki szenzibilitást fejez ki. Odaállok a jó ügy mellé azzal, amim van: szolgálattal, adománnyal, felajánlással. Amíg a vendégek ott voltak ezt a vonalat viszi Márta: kiszolgálni őket, mindent elrendezni, úgy, ahogy a legmegfelelőbb.

Homoki pimpó

És ezzel el is érkeztünk a nőiség egyik fontos vonásához. Az anyagi körülményeket: a háztartást, a takarítást, az ételt, a ruházatot a lehető legharmónikusabban rendben tartani. Olyan ez mint, amikor bizonyos madarak fészket építenek. Az egyik hozza az alapanyagot, a másiknak meg arra van képessége, hogy az alapanyagból egy fészket épít. Persze megteheti ezt a másik nem képviselője is, ami ideig-óráig működhet is, viszont neki, mármint a férfinak nem ez az alapvető funkciója. Nyilván a nő ilyen jellegű, az otthon és a kellemes körülményeket megteremtő, mondhatni gondoskodó képessége sokkal több mint, amit a triviális közhely –mely szerint a nő mosson, főzzön, takarítson- kifejez. Itt leginkább a harmóniateremtő képességről van szó.

Aztán megjelenik egy másik nő is a történetben: Mária. Ő nem szolgál, nem a háztartás dolgaival, és a vendéglátással van elfoglalva, hanem ül a Mester lábainál és figyeli őt. Ő is ugyanúgy érzékeny a spiritualításra, mint a testvére, viszont dirket módon kapcsolódik hozzá: félretesz minden munkát és Jézust hallgatja. Jézus körül sok női tanítvány volt az ókorban, és ma is. Ha a gyerekkori templomi vagy gyülekezeti teremben megtartott istentiszteletek képét felidézem, akkor a meghatározó alak a fejkendős néni. A vallásos értelmű jámborság, a lelkiekre való érzékenység fokozottan jelen van a nőkben. Talán annak is betudható ez, hogy a teremtettségénél fogva sokkal jobban értik és élék érzelmi világukat, ami a lelki szférának feleltethető meg.

Jézus a Máriát számonkérő Mártának azt mondja: *Márta, Márta, sok mindenért aggódsz és nyugtalankodsz, pedig kevésre van szükség, valójában csak egyre. Mária a jó részt választotta, amelyet nem vehetnek el tőle.* Jellegzetes jézusi radikális megfogalmazással állunk itt szemben, amely nem azt mondja, hogy most már nem kell egyáltalán törődni az anyagiakkal, hanem azt, hogy van egy fontosabb része is az életnek. Ez azt is jelenti, hogy az anyagi életünk nem öncél, hanem csak háttér ahhoz, hogy valami lényeges is történjen. Vagy másként megfogalmazva nem az evés kedvéért eszünk, hanem azért hogy éljünk, és szellemi dolgokkal tudjunk foglalkozni.

Mi ez a jobb rész, amit Mária választott? Az anyagiakban és az anyagiakért való tevékenység helyett a tisztán szellemi-lelki dolgokkal való foglalatatoskodást. A tevékenység helyett a szemlélődést. Ez a lelki út fontos lépcsőfoka. Merni otthagyni a munkát a törődést és az aggódást, és időt szánni lelkünk megváltójára. Megtenni ezt nőként, de férfiként is.

Minden virág abban a közegben, rendben és feladatban a legszebb, amibe Isten belehelyezte. Ezért nem tépjük le őket, és ezért csodáljuk őket ott, ahol kinőttek. A nőiség két fontos vonása jelent meg ebben az igében: a harmóniateremtés, és a lelki érzékenység. Számos más funkció, feladat, és vonás van, ami a nőkre jellemző. A virághoz hasonlóan a nők is azon a helyen a legszebbek, ahová Isten őket a teremtettségénél fogva helyezte. És hiszem, hogy a megtalált, felismert hely, életcél és feladat vezeti el a nőket, de a férfiakat is arra, hogy életük beteljesedjen és kinyíljon az éltető nap felé. Ámen.

Készítette: Fehér Norbert vallástanár